

Trafikverket

Bedömning av Trafikverkets svar på rekommendationer i rapporten RJ 2021:01

Statens haverikommission (SHK) publicerade den 1 juni 2021 en slutrapport avseende en plankorsningsolycka med ett persontåg och ett lastbilskepp mellan Granstanda och Hofors (RJ 2021:01).

Med anledning av utredningsresultaten lämnades sex rekommendationer, varav tre till Trafikverket.

- Undersöka om det finns andra trafiksäkerhetsåtgärder, utöver den i utredningen identifierade, som beslutats före Trafikverkets bildande men inte utförts eller på annat sätt följts upp efter det att Trafikverket tog över verksamheten. (RJ 2021:01 R4)
- I samråd med enskilda väghållare se över hur vinterunderhållet vid plankorsningar på enskilda vägar utförs idag, i syfte att tydliggöra vilka delar som Trafikverkets entreprenörer underhåller och vilka delar som den enskilda väghållaren underhåller. Översynen bör innefatta hur vinterunderhållet kan utföras på ett trafiksäkert sätt och hur behov av särskilda förberedelser inför en specialtransport kommuniceras. Vid behov kan det även vara aktuellt att se över motsvarande förhållande med kommunala väghållare. (RJ 2021:01 R5)
- Göra en fullständig översyn av sitt tillvägagångsätt för att mäta in, identifiera, analysera och bedöma risken med farliga vägkrön vid plankorsningar och vid behov vidta korrigerande åtgärder. Översynen bör omfatta inmätning av plankorsningens vertikala geometri, hur bedömningskriteriet är definierat och dokumenterat och hur passagen av ett fordon analyseras för att konstatera om det finns risk för att fastna på en plankorsning. (RJ 2021:01 R6)

Trafikverket har besvarat rekommendationerna och uppgett att en handlingsplan upprättats för att vidta nedanstående åtgärder.

- Trafikverket ska utreda om det finns andra trafiksäkerhetsåtgärder i plankorsningar, som beslutats före Trafikverkets bildande och som inte

har utförts eller på annat sätt följts upp. Utredningen beräknas vara klar 2022-01-20.

- Trafikverket skickade i januari 2021 ut informationen *Plogning vid plankorsning och planskild korsning på enskild väg* till enskilda väghållare med statsbidrag. En upprepning av utskicket ska göras. Avstämning per mejl eller telefon kommer att genomföras med mottagarna för att säkerställa att den enskilda väghållaren med statsbidrag mottagit och förstått informationen. Informationen i utskicket tydliggör bland annat vilka delar Trafikverkets entreprenörer underhåller och vilka delar den enskilda väghållaren underhåller. Informationsbladet bifogas detta brev. Åtgärden beräknas vara klar 2022-01-31.

Trafikverket ska kontakta Riksförbundet Enskilda Vägar (REV) för att se om de har intresse av att skriva om plankorsningsolyckan mellan Granstanda och Hofors och publicera Trafikverkets information *Plogning vid plankorsning och planskild korsning på enskild väg* i deras tidning REV Bulletinen. Syftet är att nå ut till fler enskilda väghållare än de med statsbidrag. Åtgärden beräknas vara klar 2021-10-31.

Trafikverket har genomfört en intern diskussion avseende hur behov av särskilda förberedelser inför en specialtransport kan kommuniceras. Att avisera väghållare när en dispenstransport ska passera över en riskfylld plankorsning är önskvärt och kan vara aktuellt i framtiden, men kräver relativt omfattande IT-utveckling. I dagsläget är detta dock inte möjligt att genomföra på ett tillräckligt effektivt sätt.

- Mätmetoden för inventering av bristen ”farligt krön” kommer att utvecklas och tillämpas under hösten 2021. För att kunna hantera ny data för bristen ”farligt krön” kommer utveckling av databasen Plk-webb ske under samma period för att kunna lagra aktuell data. De plankorsningar som inventeras efter årsskiftet 2021/2022 kommer att få uppgifter enligt ny inmätningssmetod. Åtgärden beräknas vara klar 2022-01-20.

Avseende analys och bedömning av brister kommer utredningen för att åtgärda rekommendationen RJ 2021:01 R4 bland annat hantera bristen ”farligt krön” tillsammans med ansvariga på regional nivå.

SHK:s bedömning av svaren:

RJ 2021:01 R4

SHK bedömer Trafikverkets svar avseende plankorsningar som tillfredställande och rekommendationen som omhändertagen. Det var dock inte SHK:s avsikt att rekommendationen skulle begränsas till trafiksäkerhetsåtgärder i *plankorsningar*. SHK har förståelse för den avgränsning som gjorts men ser gärna att Trafikverket utökar fokuset till att innefatta att även utreda om det finns beslutade

trafiksäkerhetsåtgärder inom andra områden som inte har utförts eller på annat sätt följts upp.

RJ 2021:01 R5 och RJ 2021:01 R6

SHK bedömer att svaren är tillfredsställande och att rekommendationerna är omhändertagna.

Med vänlig hälsning

John Ahlberk
Utredningsordförande, generaldirektör